

KUNNSKAPSGRUNNLAGET

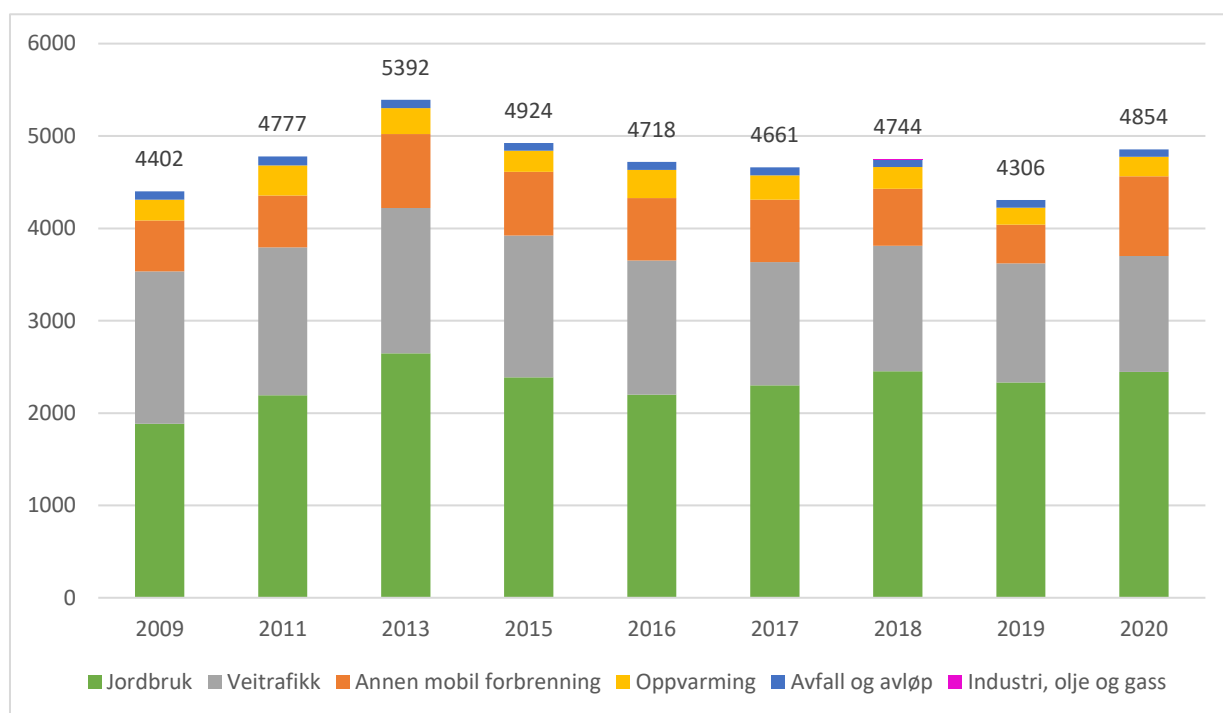
KLIMA OG ENERGI

En rapport til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034

KLIMA OG ENERGI

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning slår fast at kommunene skal ta hensyn til klima i overordnet planlegging og myndighetsutøvelse. Det er særlig utslipp fra transport, arealbruk, landbruk og avfall som kommunene kan påvirke og bør jobbe med.

KLIMAGASSUTSLIPP 2009 - 2020

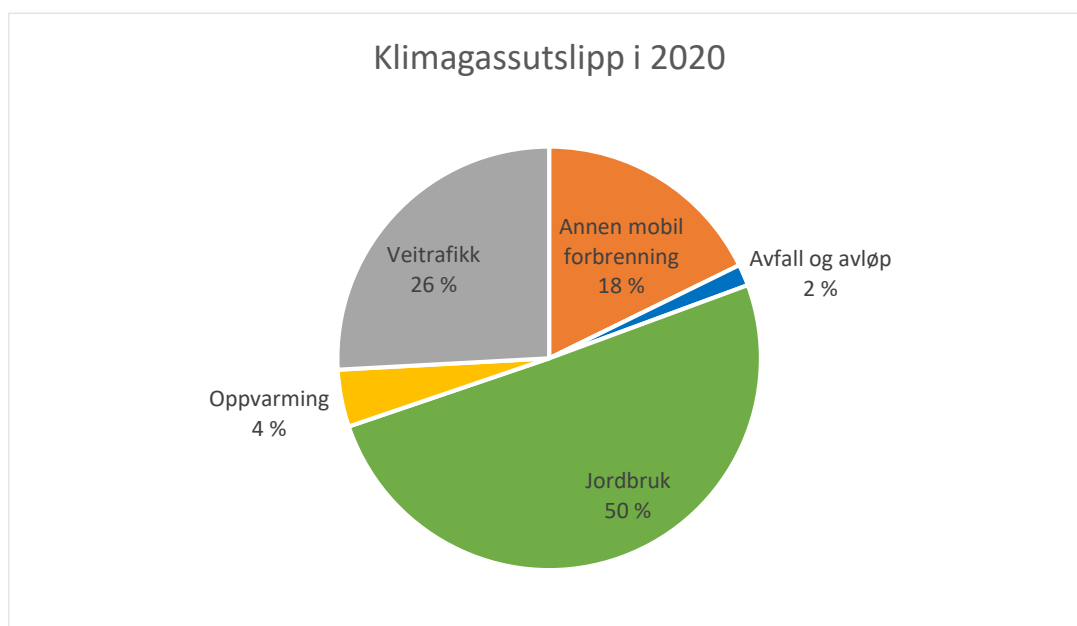
Figur 1 Klimagassutslipp i tonn CO₂-ekvivalenter siden 2009 i Iveland kommune (Kilde: Miljødirektoratet)

Figuren over viser klimagassutslippene i tonn CO₂-ekvivalenter i Iveland fordelt på sektorer i perioden 2009-2020. Det er kun i 2018 det er registrert utslipp knyttet til «industri, olje og gass». Den største kilden til klimagassutslipp i kommunen er jordbruket etterfulgt av veitrafikk og annen mobil forberning. Med annen mobil forberning menes utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel i motorredskaper i blant annet jordbruk, skogbruk, forsvar, bygg og anlegg.

Utslippene fra jordbruket og annen mobil forberning har økt i perioden mens det har vært en nedgang for veitrafikken. Totalt sett er utslippene høyere i 2020 enn de var i 2009.

KLIMAGASSUTSLIPP I 2020

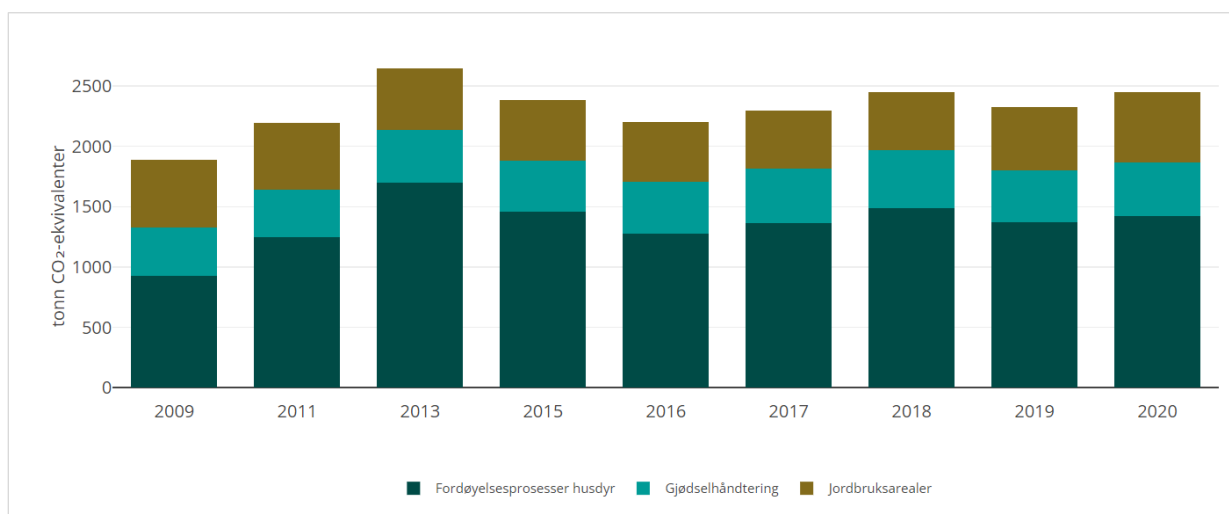

Figur 2 Fordelingen av klimagassutslipp i 2020 for Iveland kommune (Kilde: Miljødirektoratet)

De siste tallene for klimagassutslipp er fra 2020. Fordelingen mellom sektorene vises i figuren over. Jordbruket står for halvparten av utslippene (50 %) etterfulgt av veitrafikk (26 %), annen mobil forbrenning (18 %), oppvarming (4 %) og avfall og avløp (2 %).

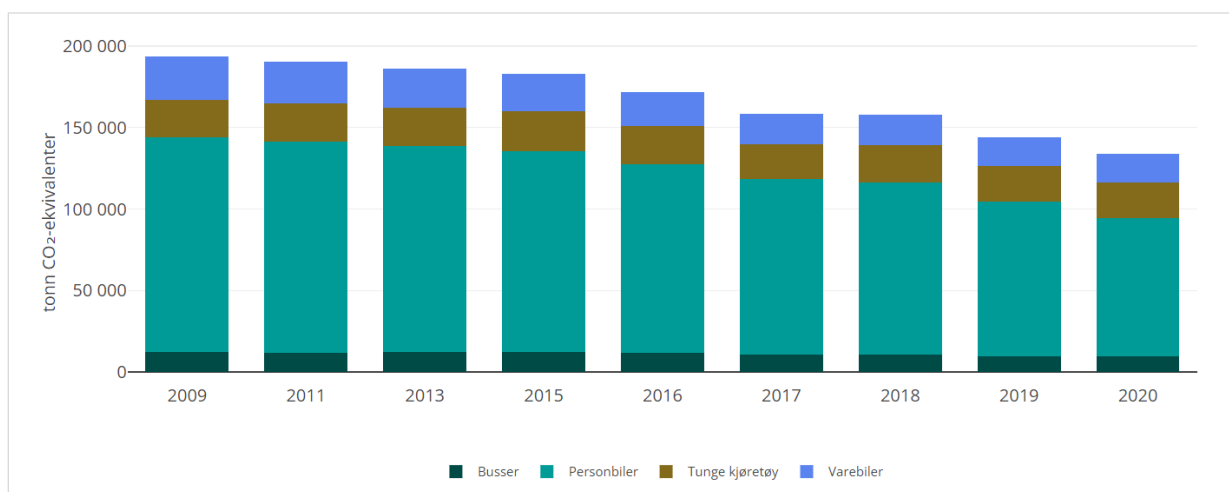
UTSLIPP FRA JORDBRUK SIDEN 2009

Figur 3 Utslipp fra jordbruk 2009-2020 (Kilde: Miljødirektoratet)

Utslippene er beregnet av SSB. Utslippene er knyttet til biologiske prosesser i husdyrene, gjødsla og dyrkjingsjorda som fører til dannelse av metan og lystgass. Utslipp fra energibruk i jordbruket er ikke inkludert i jordbruksregnskapet, men er plassert på annen mobil forbrenning og oppvarming.

UTSLIPP FRA VEITRAFIKK SIDEN 2009

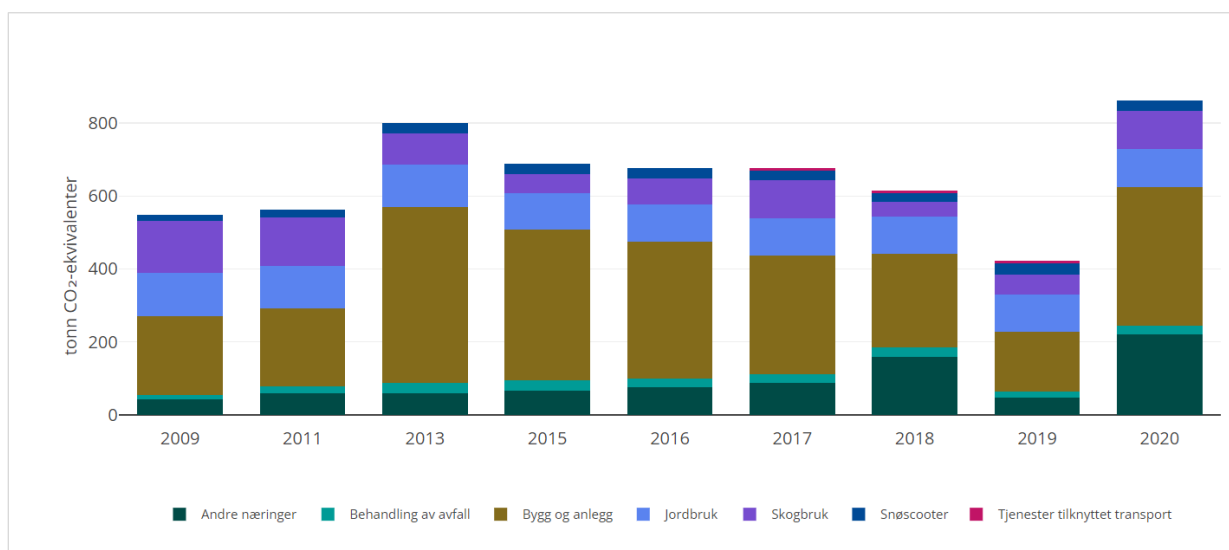

Figur 4 Utslipp fra veitrafikk 2009-2020 (Kilde: Miljødirektoratet)

Utslippene fra veitrafikken har hatt en nedgang siden 2009.

UTSLIPP FRA ANNEN MOBIL FORBRENNING SIDEN 2009

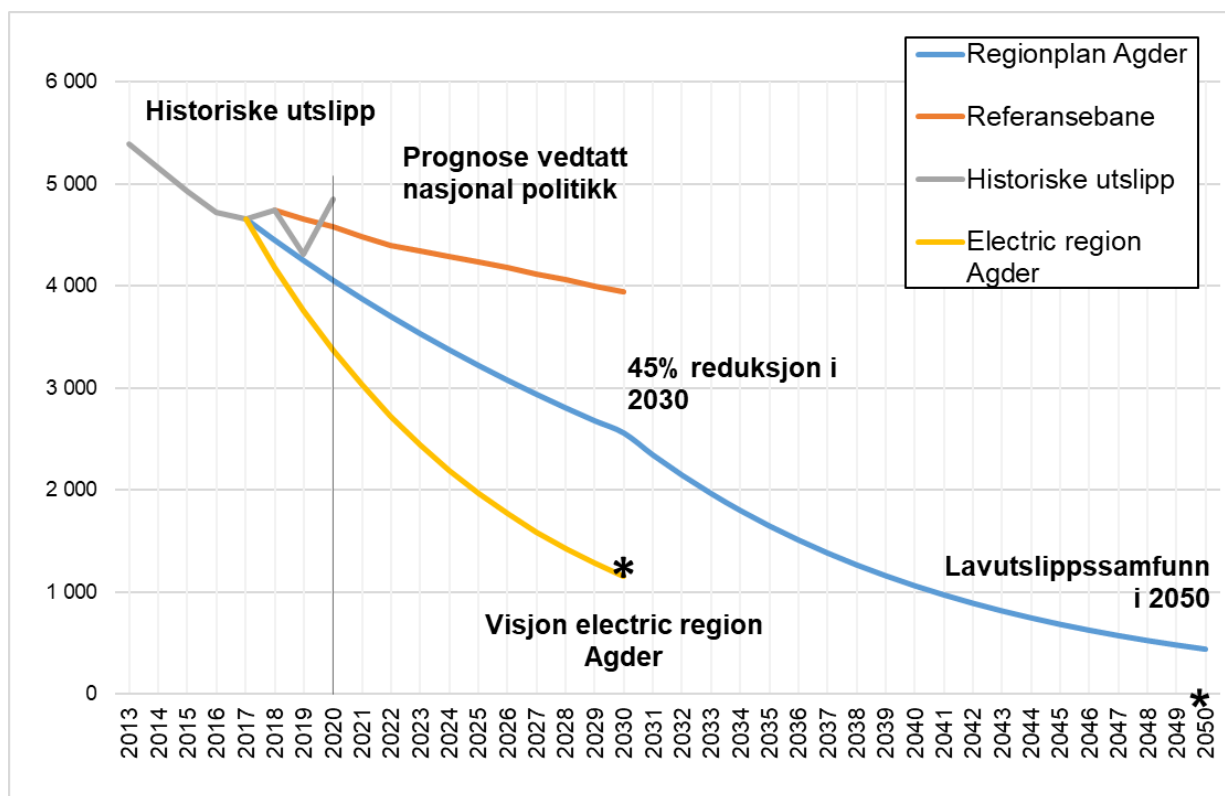
Figur 5 Utslipp fra annen mobil forbrenning 2009-2020 (Kilde: Miljødirektoratet)

Annen mobil forbrenning omfatter utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere. Avgiftsfri diesel brukes blant annet i næringer som jordbruk, skogbruk og bygg og anlegg. Sektoren omfatter også maskineri som benyttes av private husholdninger.

Utslippene for sektoren er beregnet av SSB og Miljødirektoratet. Det er usikkerhet knyttet til de kommunefordelte utslippene av klimagasser fra annen mobil forbrenning. Dette er primært knyttet til den geografiske plassering av forbruket av drivstoffet.

KLIMAGASSUTSLIPP – MÅL MOT 2050

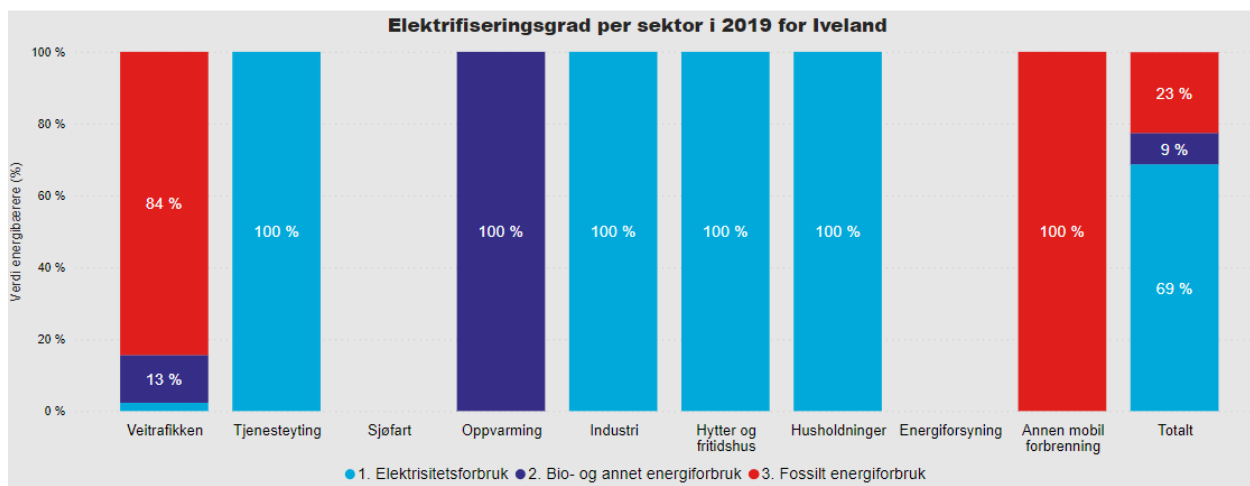
Figur 6 Utslipp i Iveland sammenlignet med regionale mål og nasjonal politikk. (Kilde: Agder fylkeskommune).

Agder har gjennom «Regionplan Agder 2030» slått fast at vi i regionen skal redusere de årlige utslippene med 45 % innen 2030 og 90 % innen 2050 sammenlignet med hva de var i 2017.

Figuren over er laget av Agder fylkeskommune og den viser hvordan vi ligger an til å nå målene i Iveland kommune. Den grå linjen viser de historiske utslippene i kommunen. Den oransje linjen viser hvor mye vi skal redusere utslippene med, mens den blå linjen viser effekten av allerede vedtatt nasjonal politikk. Det er en viss avstand mellom målene som er satt og hvor langt på vei vi er kommet for å nå målene.

POTENSIALE FOR REDUKSJON I UTSLIPP

Figur 7 Elektrifiseringsgrad per sektor i 2019 for Iveland (Kilde: Agder fylkeskommune)

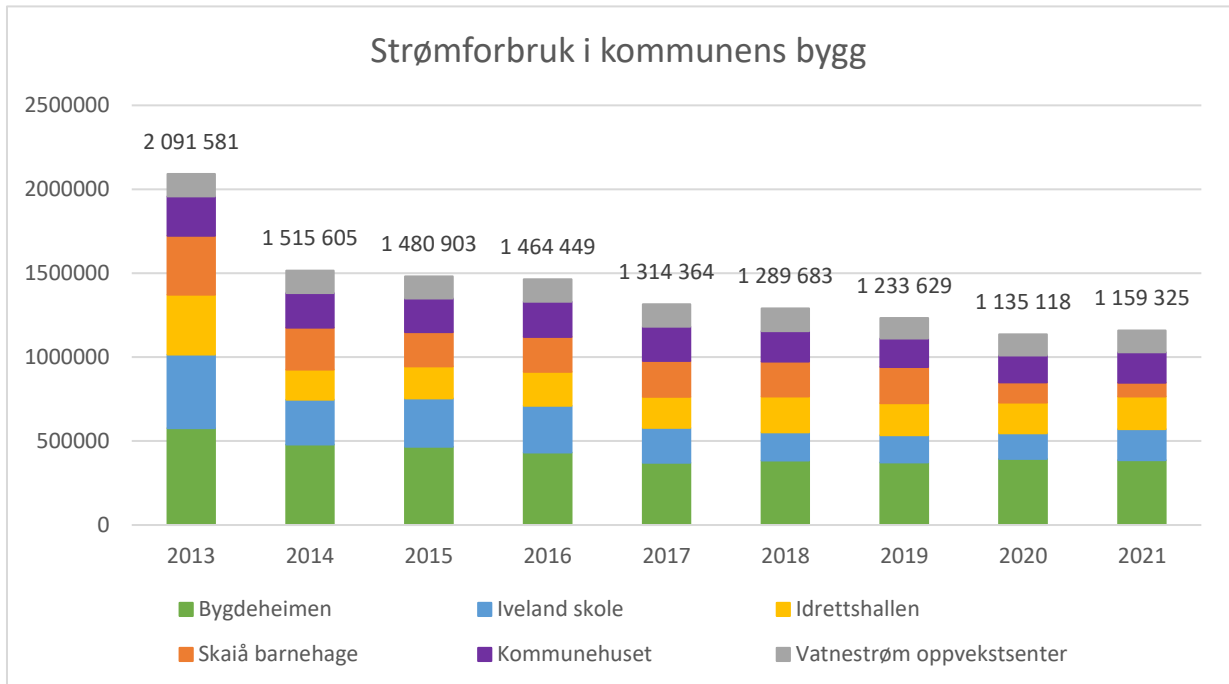

Figur 8 Klimagassreduksjon ved elektrifisering (Kilde: Agder fylkeskommune)

Mye av potensialet for reduksjon i klimagassutslippene ligger i elektrifisering av sektorene transport og annen mobil forbrenning. Hvis transportsektoren og annen mobil forbrenning elektrifiseres har kommunen et potensial i å redusere klimagassutslippene med 44 %.

STRØMFORBRUK I KOMMUNENS BYGG

Figur 9 Strømforbruk i kommunens bygg 2013-2021.

Fra 2013 til 2021 har strømforbruket i kommunens bygg gått ned med totalt 932 256 KW.

OPPSUMMERING

- De største kildene til klimagassutslipp i år 2020 i Iveland er jordbruket (50 %) etterfulgt av veitrafikk (26 %) og annen mobil forbrenning (18 %).
- Siden 2009 har utslippene innen jordbruk og annen mobil forbrenning økt mens utslippene i veitrafikken har gått ned. Totalt sett er utslippene høyere i 2020 enn de var i 2009.
- Agder har gjennom «*Regionplan Agder 2030*» slått fast at regionen skal redusere de årlige utslippene med 45 % innen 2030 og 90 % innen 2050. Det er en viss avstand mellom målene som er satt og hvor langt på vei vi er kommet for å nå målene.
- Ifølge beregninger fylkeskommunen har gjort kan klimagassutslippene i Iveland reduseres med 44 % dersom veitrafikken og annen mobil forbrenning elektrifiseres.
- Kommunen har redusert strømforbruket i kommunens bygg med totalt 932 256 KW siden 2013.

KILDER

Agder fylkeskommune

<https://agderfk.no/agdertall>

Miljødirektoratet

<https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner/?area=428§or=-2>

